

Polgár András
Kuki

(részlet)

A *Magyarits-villa* sötét, első emeleti szobából ernyőzött fény szűrődik a sötétedő estébe. Miklóska doktor komor arccal vizsgálja betegét. Frigyes, ez a negyvenes, kerekarcú, szemüveges férfi borostásan, mélyen árkolt szemmel, halovány arccal, meggyötörten fekszik ágyában, szó nélkül, lehunyt szemmel tűri a vizsgálatot. A Mama kezét tördelve áll a szoba mélyén. Most erősen látszik fekete bajuszkája az ajka fölött. Ezzel a bajusszal évtizedek óta küzdött, de a szőr minduntalan kifog rajta, újra és újra visszánő, megállíthatatlanul... Lujcsi, elmaradhatatlan apró kontyával, nyaknál záruló ruhájában, szorosan összepréselt szájjal áll a Mama mögött, és mint évtizedek óta mindig, tökéletesen együtt érez vele. Jelenléte jeleként, együttérzése kifejezéseképp, gyengéden megérinti hátulról a vállát.

Lélegzet nem hallatszik, pissenés sem, légyzümmögés sem. A Mama lehajol az ágyhoz, végigsimít a nagybeteg arcán, tenyerét a homlokára teszi. Forró. Nagyon forró. Megcsókolja fia kezét, aztán az arcát, mindkét oldalról. Miklóska sóhajt, összehajtja fonendoszkópját, a Mamára pillant. Megfogja a kezét.

- Erősnek kell lenni! - Tekintetével tereli át a másik szobába. Lujcsi a nyomukban halad, pipiskedőnek tűnő járásával, sietve, aprókat lép és többnyire lábujjhegyen, sőt belép Sulyok úr is,

bőrdzsekiben, kezében a sapkája, kopasz fején megcsillan a lámpák fénye. Nyomasztó ez az egész este, súlyos ballasztként érződik a levegőben a bekövetkezendő tragédia előszele. A doktor behajtja az ajtót, megvárja, míg a háziak felsorakoznak előtte, kissé teátrálisan köhint. Mintegy a nagyobb nyomaték kedvéért, holott semmi szükség nagyobb nyomatékra.

- Csak egy órácska, és... - mondja halkán, hármójuknak. - Természetesen itt maradok, amíg... amíg szükséges. A kellő időben, természetesen kiállítom a papirosokat. A pecsét itt van a táskámban.

- Nagyon köszönöm - mondja a Mama. - És köszönöm Kuki nevében is, ez így emberi. - Átadja a borítékot. - Bocsánat, doktor úr, ha indokolatlanul magasnak tartja az összeget, nem akartam megsérteni. Négy százezer.

- Ó - válaszol Miklóska doktor. - Ez több mint amit...- A törődésért, az orvosi odafigyelésért, azért, mert Önt bármikor hívhattuk, éjjel és nappal, sosem keresett kifogást, ismerte és kiismerte Kukit, a legmagasabb színvonalú ellátást biztosította, beleértve azokat az eseteket, amikor be kellett szállítani a klinikára. Mindvégig korrekt és részvevő volt, nem becsülte le a betegét, de nem is kecsegtette sikerrel olyan esetekben, amikor a betegség győzedelmeskedni látszott fölötte. Ezt tartom én a legelegánsabb orvosi etikának, tisztelt doktor úr! Még utoljára megitathatom a kamillájával?

- Természetesen. A vendégszobában fogok várakozni. Hívasson, ha szükség lesz rám.

A Mama visszasiét a beteg mellé, gyengéden felhajtja a paplant. Átadja frissen főtt kamilla teáját. Frigyesnek már nincs ereje ahhoz, hogy felüljön, Mama cserepes ajkához tartja a bögrét, kortyonként itatja, gügyög hozzá, mint régen, mikor pici gyerek volt, nagybeteg. Egészen kicsi kora óta ezzel itatta, minden bajára ezt itta, és mindig rendbe hozta, lett légyen az számarköhögés, légúti hurut, hasmenés, székrekedés, fejfájás, bármilyen nyavalya. Kuki engedelmes, jó kisiú volt, bár először keményen ellenállt, képtelen volt lenyelni a keserű italt, de a Mama megmagyarázta, hogy ettől gyógyul meg, szép lesz a bőre, dús és erősszálú a haja, a kamilla elbánik a testében ugrabugráló bacilusokkal is! Frigyes végül szót fogadott, szépen megitta teáját, visszafeküdt és hálásan nézett a Mamára. Csodálatos volt a kapcsolatuk, Kuki mindig az a kisiú maradt a Mama számára, aki még járatlan az élet útvesztőiben, aki esetlen, tapasztalatlan, akit istápolni kell, aki elveszne a Mama nélkül. Ez a kapcsolat soha nem változott, Kuki nagyon sikeres, gazdag üzletemberré vált, vagyonos lett, többszörös cég- és villatulajdonos. Negyvenhét éves. A Mama pedig az az anya maradt fia számára, aki százszorosán beáldozta a saját életét, soha többé férfira nem nézett, férjhez nem ment, minden gondolatát fia boldogulása és várható boldogsága foglalta le. Segített, amiben tudott.

Sulyok úr, kezében sildes sapkával meghatódottan áll.

- Megjöttek a hattyúsok... A garázsban

várákznak. Söröket készítettem és tepertős pogácsát.

- Köszönöm. Várjanak. Először a sajtó! Engedd be a őket – utasítja a Mama Lujcsit, aki azonnal indul.

Lesiet a lépcsősoron, egészen a villa szárnyas kapujához, kitarja, előbb azonban szól a várákzókhöz. - Türelmüket kérjük. Az előtérben odakészítettem néhány falatot, egyenek-igyanak.

Négy *paparazzi* várákzik a küszöbön, legelöl a magas, férfias, rövid hajú Magdi, terepszínű nadrágban és mellényben, mellén és mindkét kezében egy-egy fotómasina. Mögötte a rangidős, Bárdos kolléga, akinek kissé rezeg a feje. Mögöttük két ifjanc fotós, Magdi kegyeltjei. Különösen István, „Magdi kedvence”, ahogy kissé irigykedve-csúfolódva nevezték a szakmában, tudták, ha egyszer Magdi kiszáll, István lép a helyére.

- Mégis, mire számíthatunk? – kérdi Magdi. Szeretnek a Magyarits villához járni, hiszen itt izgalom és erőfeszítés nélkül elkészíthetik szenzációs felvételeiket, az egész bulvár sajtót ők négyen látják el lesi-fotókkal. De itt nincs autós üldözés, napokig való lesben állás, bujkálás, a megveretés kockázata, Magyarits Frigyes imádja a *paparazzikat*, és önként, dalolva engedi fotózni magát. Beleshettek a világraszóló partikra, a medencében zajló fröcskölős vígasságokra, a híres boxolók magánéleti eseményeire, színésznőcskék intim megjelenéseire, monokinis képeik felkerültek az Internetre, eddig titkosnak hitt kapcsolatokra derítettek fényt, „megfotózhatták” üzletemberek, sportolók, politikusok titkos

tárgyalásait, két meleg színész légyottját. Elkészült néhány exkluzív klip, *celebritásokról*, furcsa szokásaikról, örömeikről. Amikor a házigazda egyik barátja helikoptert vásárolt és a villa fölé repülve üdvözölte a háziakat, ledobott egy vízhatlan anyagba csomagolt tortát, ami éppen a medencébe pottyant. Kicsomagolás után meggyújtották rajta a gyertyát, és a medencében ülve fogyasztották el. Sikeres klip volt, az egyik tehetséges ifjanc forgatta.

A házigazda szándékosan kereste a kiválasztott fotósok kegyét, cserébe soha, egyetlen, kompromittáló képet sem közöltek róla, viszont a villában fényesen terített asztal várta őket, kaviár, pezsgő és kóser szilvapálinka, amit kizárólag Magdi kedvéért szereztek be.

Magdi aztán hálából olyan felvételeket készített a gazdiról, ami párját ritkította, amit bekeretezve kiakaszthattak a tágas szobák falára. Ezek közül a legismertebb a királyi palástban, rajzolt koronával a fején, jogarral látható, trónon ülő Magyarits Frigyes – fotó volt, amelyet a lapok is közöltek.

- Gáz van? Rossz az előérzetem!

- Nem mondhatok semmit. A Mama is arra kéri, türelmesen várjanak. - Lujcsi beereszti őket a tágas hallba, ahol guruló zsúrkocsin szendvicsek, pogácsák, hidegtálak tornyosulnak, egy apró asztalon vakítóan tiszta poharak és különféle innivalók. - Lehet, hogy még órákig tart... - mondja, és keresztet vet.

- De hát miről van szó? És hol van a gazda? -
kérdi az egyik ifjonc. - Csak nem Ő került bajba?

- Úristen! - Magdi felkel, döbbenően mered
Lujcsira. Kezében a jó öreg kóser pálinkája, amit apró
fémszelencében örökké magánál tart, sosem tudni
előre, mikor lehet szükség rá.

- Fél tíz van, az Isten szerelmére! Lapzárta -
mondja türelmetlenül Bárdos kolléga, kiveszi Magdi
kezéből a szelencét, legurítva egy nyelet kóser
pálinkát, majd még egyet. Az emeletre vezető
lépcsősor elé áll, felfelé bámul. Az ifjoncok tisztelettel
figyelik mozgását, mögé sorakoznak. Bárdos kolléga
állítólag Párizsban is ott volt, a Diana hercegnőt
üldöző *paparazzik* között, nem az első, nem a második,
de a harmadik autóban.

- Ne döntsд magadba a kóser pálinkámat! -
figyelmeztette Magdi, aki tudta, hogy Bárdos kolléga
tíz percen belül hülyére issza magát, és ez is az ő
gondja lesz, neki kell hazaszállítani, meghallgatni a
feleségét, és ami a legfőbb baj, az ő kocsiján fogja
fuvarozni, holott Bárdos kolléga elképesztően büdös
lábszagot áraszt, kivált, részeg állapotában.- Hagyj
nekem is egy kortyot.

- Itt vannak a piák az asztalon. Igyad azokat.

Magdi a szeme villantásával parancsolja a
székre a fiúkat, itt, „uraim, viselkedjenek!”, nem kell
sokat zabálni, sokat inni, disztíngváltan viselkedni. A
Magyarits - villában még soha nem maradt fotós éhes,

ebben a házban sohasem kell semmit forszírozni, itt a kezükre játszanak. Felesleges akadékoskodni.

- Nem kötelező itt lenni. Akinek dolga van, elmehet. Várunk! - Kényelmesen elterpeszkedik a széken, megrakja kistányérját szendviccselel, hideg sülttel, keresztbe veti lábát, és falatozni kezd.

- Nincs dolgom. Itt maradok! - Bárdos kolléga, dermesztően mosolyog, tudja, hogy Magdin az erősebb, bolond lenne ujjat húzni vele. Belekapaszkodik a szelencéjébe, engedelmesen várakozik.

- Akkor viselkedj! És ne igyál többet!

A Mama feszes derékkel, egyenes háttal ül az ágy mellett. Lehunyt szemmel keresgélt emlékei között, az élet egy perc, lepergett, akár egy film. Kuki még kisgyermek, háromkerekű biciklin hajt át a szobán, mindennek nekimegy, felborul, sír. Az apja borotválkozik, idegesíti a gyerek, rászól. Mintha ostorral csaptak volna végig rajta. Bántja a gyereket!

A garázsban példás rend, a boltozatos ívű helyiség Sulyok úr birodalma. Az első, nagyobb tér, itt a Mercedes helye, a falon szerszámok, fűrők, csavarhúzó, kalapácsok, nittek, szegek, tiplik, minden méretben és színben; talán nincs a világos olyan szerszám, amelyet ne szereztek volna be. Tovább hallszerű kis tér, légkon-dival, asztalok, székek, egy tévé, tábori ágy, szemben apró, de bombabiztos széf, még tovább az örökké lezárt iroda, ahol a papírmunkát végzik. Az ajtó két lakat és egy heveder

zár jelzi, fontos és titkos helyről van szó.

Három közönyös temetkezési ül a hallban, pogácsát majszol, valamennyien végig gombolt fekete öltönyben, tányérsapkában. Doktor Bordás, kövér, húsos ajkú férfiú, tudatában küldetése fontosságának, a főnökük, fel-alá járkál előttük.

A koporsó felállítva, a falnak támasztva várakozik. Mézszínű, fényes fából készült. (Doktor Bordás állítja, hogy bükk, de a Mama szerint ezt csak azért mondja, mert ez a legdrágább... Mindegy.) Név egyelőre nincs az oldalára írva, pedig a Mama eljuttatta a céghez a szöveget. Semmi cicoma, semmi fellengzősködés, szép, egyszerű, kifejező mondat: „*Magyarits Frigyes, élt 47 évet*” Ezt kell majd arany, és feketével árnyékolt betűkkel ráírni, de doktor Bordás szerint ez ráér, „előbb legyünk túl a nehezen!”

Doktor Bordás, egyéb, kisebb jelentőségű esetekben a brigádvezetőre bízta a dolgot, ő irányítja az embereket, íratja alá a papírokat s ő vezeti a fekete furgont, oldalán a fekete hattyúval. *Black Swan*. Ma személyesen kell irányítani az embereket és a lebonyolítást, kényes az ügy, senkire sem akarja bízni. A *guzmis* ügyeket saját kezűleg intézi. Mindenekelőtt kötelező néhány szót szólni az alkalmazottakhoz, a várakozás unalmát elűzendő, s a miheztartás okából is. Ma este nem lehetünk közömbösek, flegmák és unottak, ma mindenki, aki a *Black Swan* logóját viseli munkaruháján, köteles teljes szívvel dolgozni, résztvevő képet vágni, és erejét megfeszítve iparkodni a teljes és tökéletes lebonyolítás sikeréért! Zsebéből

apró könyvet húz elő, néhány lapon fülbehajtás jelzi a kiemelendő szövegeket. Az első hajtásnál kinyitja, beleolvas.

- „A halottak illata a világmindenségbe való visszatérés, a magas alkímia illata. Mert nincs tisztább valami, mint a halott, s ahogy múlik az idő, egyre tisztábbá válik, hogy elérje végül a végső tisztaságot, annak a néma mosolyú, mindörökre széttárt lábú, nagy csontbabának a tisztaságát, amik valamennyien vagyunk.”*

Egyik embere ásít, doktor Bordás megvető pillantással honorálja. Nézi, közelről, lehajolva az arcába bámul, ahogy az ember ültében majd elalszik, küld az álmodásával.

Tíz óra után néhány perccel, az emeleti szobában, Miklóska doktor meghallgatta a szívhangokat, ujjával megnyitotta a zárt szemhéjat, majd ujját a nyaki ütőérre helyezte. Jelentőségteljesen pillantott a Mamára, aki hangosan felzokogott.

Lujcsi sem tudta elrejtteni könnyeit, Sulyok úr vállára hajtotta fejét. A férfi is sírt, némán, álltában rázta a sírás. Ők négyen, akár egy különös állókép, a félhomályos szobában.

Miklóska doktor kihúzott egy széket és az asztalhoz ült. Precíz, pontos ember éven, az íráshoz sima, megfelelően tágas helyet keresett, az állólámpát megfelelő szögbe állította, elővette a papírokat, kicsavarta golyóstollát, és előkészítette a pecsétjét. Kiállította a Halotti Bizonyítványt. Gondosan átolvasta még egyszer, lepecsételte. Két ujjá közé

csippentve nyújtotta a Mama felé.

- Megszabadult a szenvedéseitől. Kettő óra múlva elszállítható! A vendégszobában fogok várakozni. - Távozása előtt azonban kitöltötte a lábcédulát, és gondosan az elhunyt nagylábujjára kötözte.

A Mama a szekrényhez lép, Lujcsi kezébe adja a hófehér selyem inget, nyakkendőt, és a sötétkék, halszálkás öltönyt.

- Nem kellene inkább a szürke nadrág-klubzakó összeállítást? Azt úgy szerette... Súlyok úr, legyen szíves! Kéretjük Bordás doktort!

- Igazad van - mondja a Mama, és még mindig száraz szemmel kicseréli a vállfán lógó öltönyt a klubzakós összeállításra. - Hozd a cipőjét!

A szolgálatkész Bordás doktor sietve érkezik, egy jókora nylonzsák a kezében; elhelyezik benne a vállfán lógó, klubzakós összeállítást, a szépen összehajtogatott inget, nyakkendőt, cipőt, zoknit. A Mama semmit sem felejt el.

- Majd ezeket adják rá! Szépen gombolják be a nadrágot, zakót, a nyakkendő csomója a helyén legyen!

- Úgy lesz, kedves asszonyom.

- Sminkesük van? Azt szeretném, ha a ... ha a halott... megfelelően nézne ki!

- Legyen nyugodt. Azelőtt a Filmgyárban dolgozott. Kitűnő sminkes!

- Rendben van! Csütörtökre kérem a temetést! Doktor Bodrás apró jegyzetfüzetet és töltőtollat tart a kezében, minden lényegest felír. Ezt mindig így csinálja, a megrendült gyászolók mindenfélét mondanak, aztán utólag mást kérnek számon. Bár tisztában van vele, hogy ezúttal ilyesmiről nincsen szó, nem is lehet, mégis, a rutin azt kívánja, hogy pontról-pontra rögzítve legyen valamennyi kívánság.

- Természetesen. Délután négy órakor! Minden rendben lesz! Gondosan megterveztem, asszonyom. Innen beszállítjuk a *Black Swan* telephelyére, beérkezés után jegeljük, reggel előkészítjük a szállításra, smink, fodrász, mosdatás, öltöztetés, reggel kilenckor útnak indítjuk a vidéki nyughely felé. Magam vezetem a furgont. Legkésőbb fél egykor érkezés a Gyomaendrődi városi temetőbe, átadás-átvétel, telefonon kértem a temető vezetőjétől, hogy személyesen vegye át a... a Magyarits urat, nehogy bármilyen fennakadás foroghasson fenn! Lehetséges, hogy a városi tisztiorvos ellenőrzi a dolgokat, de pontosan vezetett iratokkal, szépen előkészített tetemmel dolgozhat. Legfeljebb a személyazonosságot ellenőrzi. Összeveti a Személyi Igazolványa adatait a Halotti bizonyítvány adataival.

A Mama arca rezzenéstelen.

- A továbbiakat megbeszélésünk szerint legyen szíves. Vegyük át még egyszer, a pontosság miatt. Tehát: Haydn gyászzene, zárt koporsó, beszéd nem lesz. Négy óra tíz percre elbúcsúzhatnak tőle a ravatalozóban. Négy óra tizenegy perckor felrakják a koporsót és a koszorúkat, és elindulás a végső nyughely felé. A maga emberei lesznek a gyászhuszárok?

- Nem, őket a Temetkezési adja. De ott leszünk! Mindenem rajta tartom a szemem! Két fekete ló húzza a hintót. Már meg van rendelve. Egy kis cigányzene? Nagyon hatásos!

- Cigányzene nem kell. Azt akarom, hogy komor, cifrázás nélküli szertartás legyen!

- Igenis, így lesz.

- Helyes! És köszönöm! Pénteken bemegyek az irodájába és elszámolunk. Jó lesz így?

- Tökéletes, asszonyom. Egy kis előleg azonban... hehe... nem miattam, nekik – bök hüvelykével maga mögé -, tudja, hogy van? A kerekek is jobban forognak, ha olajozzák őket... Tudja, hogy van?

- Tudom – mondja a Mama. – Sulyok úr. Kettőszáz ötvenezret szíveskedjen fizetni.

- Számlára? – Sulyok úr készséges és gyors, mint mindig.

- Nem kell. Majd elrendezzük az irodában.

- Hálás köszönetem, asszonyom.

Sulyok úr lesiet a garázsba, ahol már kissé türelmetlenkedtek a temetkezésiek, a fényes, mézszínűre lakkozott koporsóval. Kinyitja az irodát, becsukja maga mögött az ajtót és beüti a széf kódját. Leszámolja a pénzt doktor Bordás kezébe, aki azon nyomban pénzosztást rendez az embereinek. Érezhetően javul a hangulat, felderülnek az álmos arcok, a brigádvezető zsebkendőt ránt, és ahol éri, tisztogatni kezdi a koporsót. Szemvillantására ketten ragadják meg a végső nyughelyet, felviszik az emeletre. Pillanatok alatt átrendezik a szobát. A koporsót két egymással szembe állított székre tették, belefektették Magyarits Frigyeset, úgy, ahogyan a halál megérintette, pizsamában, lábcédulásan, de rendezetten. Haja kifésülve, vonásai kisimulva, ajka szegletében mintha parányi mosoly sejlene. Kezét a mellén összekulcsolták.

- Gyertya van? - kérdezi temetkezésiek brigádvezetője.

- Nem kell gyertya! - mondja a Mama. - Ez nem ravatalozó!

- Kérem.

A házigazda lehunyt szemmel, élettelenül feküdt a koporsóban, csupán az arcszíne volt némileg halványabb a kelleténél. Békésen, szinte derűsen

hevert. A temetkezések a falnál sorakoznak.

A Mama bólintott, mire Lujcsi kiment, nyitva hagyta maga mögött az ajtót, és innen, fentről, intett a fotósoknak, akik szempillantás alatt megjelentek a szobában. Kattogni kezdtek a gépek, volt, aki vakut használt, villogások, a zárok szorgalmas kattogása töltötte be a légteret. A Mama hátát a falnak támasztva, imára kulcsolt kézzel állt, nézte a serény munkát. Miklóska doktor hátat fordított, valójában ízlése ellen való jelenetnek lett akaratlanul tanúja, a „holtak méltóságát” véleménye szerint szükségtelen bolygatni. Mivel azonban betege médiaszemélyiség volt, mindvégig reflektorfényben élte életét, megengedhetőnek tartotta a Mama döntését. Aki fotósok keresztútjében élt, az hasonlóképp távozzon az árnyék-világból is.

Magdi oldalról, felülről, egészen közélről, szinte belemászva a koporsóba fotózott, Bárdos kolléga távoli gépállást keresett, felállt egy asztalra, s onnan „lőtt” bele a koporsóba. Az ifjoncok klipeztek, „lábfhártot” csináltak, keresték a legki-fejezőbb szöveget a felvételhez. Élvezték a munkát, hiszen a lesifozózás, lesifilmelés „veszélyes üzem”, itt pedig szenzációt kapnak lencsevégre, még hozzá meghívásos alapon, veszélytelenül. Holnapra tele lesznek a lapok a szenzációs hírrel: meghalt Magyarits Frigyes, akinek a jövő hónapban kezdődött volna bírósági tárgyalása. A boxvilágban csak „pápának” nevezett üzletembert csalással, sikkasztással, okirat hamisítással és egyéb cselekedetekkel vádolják. Magdi „kedvence” István, még lopva kacsintott is a koporsó felett Magdira, a nő

azonban rosszállóan megcsóválta a fejét.

Két óra várakozás után, (az egyik ifjonc hazament, Bárdos kolléga pedig elázott a kóser pálinkától, hátát a ház falának döntve ült a földön), kinyílik a Magyarits-villa kapuja, és lassan, méltóságteljesen kigördül rajta a *Black Swan* emblémát viselő fekete furgon. Doktor Bordás tekergeti a volánt, mellette ülnek az emberei. A kocsis hátsó üvegablakán jól látszott a koporsó, melyben Magyarits Frigyes földi maradványait szállítják végső nyughelye felé. Magdi és az iparkodó, tiszteletteljes ifjonc, István kattogtatja gépét, igyekszik kellő szöveget fogni, hogy a másnapi bulvárok képes beszámolót közölhessenek az eseményről, elejétől a végéig, kronológiai sorrendben. Még el sem ül a furgon benzingőzének illata, a fotósok pakolják felszereléseiket, Magdi megpróbálja lábra állítani Bárdos kollégát, egyelőre sikertelenül, amikor a fotócellás garázs kapu nyílik, és a házigazda fekete Mercedese gurul ki rajta. Sulyok úr vezeti, fején a szokott sapka, ügyet sem vet a *paparazzikra*. A hátsó ülésen, szokott rezzenéstelen arccal ül a Mama, kiint a fotósok felé.

A Mercedes elhajt az ellenkező irányba.

*Gabrielle Wittkop (ford.Kolozsvári Papp László)